

IK WIL MEEDOEN MET DE KJV. HOE GAAT DAT?

Stichting Lezen zorgt voor de omkadering en voor de inhoudelijke en praktische ondersteuning van de KJV. De concrete invulling hiervan gebeurt per gemeente, door vrijwilligers en bibliotheekmedewerkers.

Als lokale KJV-werking heb je een grote vrijheid. De KJV kent één gouden regel: een jurylid moet alle boeken in zijn of haar leeftijdsgroep gelezen hebben om te mogen stemmen. Verder ben je vrij in je aanpak: je kan kiezen voor een werking met of zonder leesgroepen, je kan met alle leeftijdsgroepen starten of met één bepaalde leeftijd... Wat je ook kiest, de lokale coördinator zal centraal staan in je werking.

Lokale coördinator

De lokale coördinator is de spil van je KJV-werking, of je nu met of zonder leesgroepen werkt. De lokale coördinator:

- onderhoudt contact met de KJV-coördinator bij Stichting Lezen.
- houdt de (contact)gegevens up-to-date via www.kjv.be.
- houdt contact met de plaatselijke pers.
- houdt contact met de bibliotheek i.v.m. de aankoop van de boeken, het reservatie- en/of uitleensysteem voor de juryleden...
- coördineert de plaatselijke werking.
- bestelt materialen bij Stichting Lezen.
- verzamelt de stemmen en geeft die tijdig door via www.kjv.be.
- informeert begeleiders en/of juryleden over het KJV-feest en verzamelt de inschrijvingen.
- ondersteunt de leesgroepbegeleiders.

De lokale coördinator is de eerste contactpersoon van Stichting Lezen. Hij of zij krijgt alle informatie over de KJV. Stichting Lezen rekent erop dat de lokale coördinator die informatie doorgeeft aan de begeleiders en/of aan de juryleden en hun ouders.

Werken met leesgroepen

In een KJV-werking met leesgroepen komen de juryleden samen om over de boeken te praten. Volwassen begeleiders leiden de bijeenkomsten in goede banen. De lokale coördinator neemt de eindverantwoordelijkheid voor de KJV-werking in de gemeente op zich.

De lokale coördinator van een werking met leesgroepen...

- selecteert en begeleidt de begeleiders.
- zorgt voor voldoende begeleiders: voorzie voor elke leeftijdsgroep waarmee je werkt minstens één begeleider, zorg ook voor een (aantal) reservebegeleider(s) die kunnen inspringen wanneer iemand ziek of verhinderd is.
- brengt de nieuwe begeleiders in contact met mensen die al een tijdje meedraaien. Ervaren begeleiders hebben vaak een schat aan informatie die ze kunnen doorgeven aan nieuwkomers.
- zorgt voor de doorstroming van de informatie van Stichting Lezen naar de begeleiders en de juryleden.
- zorgt voor een geschikte ruimte voor de bijeenkomsten van de verschillende leesgroepen.
- zorgt – in overleg met de bibliotheek – voor voldoende boeken.
- verzamelt de stemmen van alle leesgroepen.
- telt alle stemmen van de juryleden op en geeft het eindtotaal door aan Stichting Lezen via www.kjv.be.

- houdt de (contact)gegevens over de KJV-werking up-to-date via www.kjv.be.

Begeleiders van leesgroepen...

- helpen de juryleden bij het lezen en bespreken van de genomineerde boeken.
- leiden de gesprekken en zorgen ervoor dat de bijeenkomsten vlot verlopen.
- treden enkel begeleidend op: als begeleider beïnvloed je de juryleden op geen enkele manier en laat je je eigen mening niet blijken. Dat veronderstelt een zekere maturiteit en vaardigheid om met een groep om te gaan.
- geven antwoord op allerlei praktische vragen van de juryleden.
- leiden de stemming, tellen de stemmen van de groep op en geven het resultaat door aan de lokale coördinator.

Bijeenkomsten

- De meeste leesgroepen komen ongeveer één keer per maand samen. Vaak bespreken ze twee boeken per bijeenkomst. Soms komen groepen – vaak die met jonge juryleden – in een geconcentreerde periode elke week samen om dan telkens één boek te bespreken.
- Naast de gewone bijeenkomsten kan je ook een startvergadering en een feestelijke slotbijeenkomst organiseren. Hierop nodig je alle juryleden en hun ouders uit.
- Probeer de data van alle bijeenkomsten bij het begin van het leesjaar al vast te leggen en aan alle betrokkenen (begeleiders, juryleden, ouders, bibliotheek...) door te geven.

Praten over boeken

- In de werkmodellen op www.kjv.be, in de rubriek 'Voor begeleiders', bij 'Werkmodel' vind je concrete tips over hoe je met de genomineerde boeken aan de slag kan in een leesgroep.
- Algemene ideeën, discussiepunten en werkvormen die op (bijna) alle boeken toe te passen zijn, vind je op www.kjv.be, in de rubriek 'Voor begeleiders', bij 'Handboek'.

Werken zonder leesgroepen

Niet iedereen kan of wil met leesgroepen aan de slag. Daarnaast is een werking zonder leesgroepen ook een rustige manier om de KJV te verkennen. Het vraagt minder van je dan een werking met leesgroepen en je krijgt een goede indruk van hoe de KJV werkt en wat de respons is. Wanneer je merkt dat er bij kinderen en bij volwassenen veel interesse is, kan je alsnog leesgroepen opstarten.

In een werking zonder leesgroepen lezen de juryleden de tien boeken op eigen houtje. Ze beoordelen de boeken zelfstandig (of met hulp van hun ouders) en stellen zelf een rangschikking op. Ze komen niet samen met andere juryleden in een leesgroep. Op het einde van het leesjaar bezorgen ze hun stemmen aan de lokale coördinator.

De lokale coördinator...

- bezorgt alle nodige informatie aan de juryleden en maakt hen attent op de afsluitdatum.
- houdt het leesvuur bij de juryleden warm. Vaak beginnen juryleden vol enthousiasme aan het leesjaar en verliezen ze na een tijdje de boeken en afsluitdatum uit het oog.
- verzamelt de stemmen van de juryleden.
- telt alle stemmen van de juryleden op en geeft het eindtotaal door aan Stichting Lezen via www.kjv.be.
- nodigt de juryleden uit voor het nationale feest.
- houdt de (contact)gegevens over de KJV-werking up-to-date via www.kjv.be.

Juryleden die meelesen in een werking zonder leesgroepen zijn geen internetjuryleden. Ze geven hun stem aan hun lokale coördinator en niet – zoals internetjuryleden doen – zelfstandig via de website aan Stichting Lezen.

Combinatie

Je bent niet verplicht om óf met, óf zonder leesgroepen te werken. Je kan voor een bepaalde leeftijdsgroep leesgroepen installeren (bijvoorbeeld omdat je hier een ideale begeleider voor kent) en voor de andere leeftijdsgroepen een niet-begeleide werking organiseren.

Ook ben je niet verplicht om meteen alle leeftijdsgroepen te installeren. Je kiest de groep(en) die het beste bij jouw situatie pas(t)(sen). In grote lijnen kunnen we zeggen dat:

- De interesse het grootst is bij groep 3 en 4, kinderen tussen 8 en 12 jaar. Als je niet zeker bent van de respons, is het meeste succes verzekerd als je voor deze groep(en) kiest.
- Kwantitatief gezien is de interesse het kleinste bij 12-plussers. Het aantal juryleden neemt sterk af wanneer kinderen naar de middelbare school gaan. Daar staat tegenover dat deze juryleden doorgaans bijzonder enthousiast zijn en dat ze heel bewust kiezen voor de KJV.
- Groep 1 is een categorie apart. De kleuter-juryleden kunnen zelf nog niet lezen, waardoor het lezen en bespreken van de boeken een specifieke aanpak vraagt. Je begint best pas met een leesgroep met kleuters als je het gevoel hebt dat je er de juiste begeleider voor gevonden hebt.

Als je met verschillende leeftijdsgroepen werkt, zal je merken dat de juryleden doorgroeien naar de volgende groep. Zo kan het aantal leeftijdsgroepen en het aantal juryleden in je werking geleidelijk en als vanzelf groeien.

Het is volstrekt normaal dat de interesse voor de KJV wisselt. Het ene jaar is het andere niet. Daar waar de interesse het ene jaar overrompend is, kan die het volgende jaar veel minder zijn.

Aanmelden

Als je meedoet met de KJV, meld je je KJV-werking aan op www.kjv.be, in de rubriek 'Voor begeleiders', bij 'Registreer'. Dit kan om het even wanneer. Zodra je je aangemeld hebt, krijg je automatisch alle mails, brieven en nieuws over de KJV.

Eén van de taken van de lokale coördinator is de (contact)gegevens van je werking up-to-date houden via www.kjv.be. Bij je registratie creëer je automatisch een eigen account op de website. Daarin noteer je alle gegevens die Stichting Lezen nodig heeft om de nationale werking vlot te doen verlopen: je contactgegevens, informatie over je eigen werking en leesgroepen en uiteraard de stemmen van je juryleden. Het spreekt voor zich dat je die gegevens steeds actueel houdt.

⇒ Meer details lees je in 'Je account op www.kjv.be'

Internetjury en 16-plussers

Voor kinderen en jongeren die in eerste instantie niet (meer) in jouw werking terecht kunnen, zijn er andere mogelijkheden:

Internetjury

Voor geïnteresseerde lezers die niet bij jou terecht kunnen – omdat je geen KJV-werking hebt of omdat je niet met alle leeftijdsgroepen werkt – is er de Internetjury. Internetjuryleden lezen alle boeken van hun leeftijdsgroep op eigen houtje en geven hun stem zelf door via een eigen account op www.kjv.be.

Via hun account staan Internetjuryleden in rechtstreeks contact met Stichting Lezen, er is dus geen tussenpersoon in de vorm van een lokale coördinator in het spel.

Let er op dat Internetjuryleden hun stem niet doorgeven aan een begeleider of lokale coördinator! Als dit wel zou gebeuren, telt hun stem dubbel en dat is niet de bedoeling.

16-plussers

Juryleden zijn vaak zo enthousiast dat ze na hun 16de graag blijven meelesen met de KJV. Dat kan helaas niet. Wel kunnen ze op andere manieren betrokken blijven bij de KJV:

- Ze kunnen leesgroepbegeleider worden. In een eerste jaar worden ze best ingeschakeld als co-begeleider of assistent van de begeleider. Zo kunnen ze nagaan of dit echt iets voor hen is, zonder meteen veel verantwoordelijkheid te hebben.
- Ze kunnen zich kandidaat stellen om als jonge lezer deel uit te maken van een nominatieteam. Voor meer informatie hierover kan je mailen naar kjv@stichtinglezen.be
- Je kan een jongerenleesgroep voor hen opstarten.

Samenkomen in een leesgroep is voor veel juryleden een extra stimulans om te blijven lezen en om nieuwe boeken en auteurs te leren kennen. In sommige gemeentes is uit de KJV-werking dan ook een jongerenleesgroep gegroeid.

Je KJV-ervaring zal je helpen om zo'n jongerenleesgroep op te starten. Waarschijnlijk zullen (een aantal) oud-juryleden uit groep 6 mee verhuizen, maar vergeet niet de leesgroep ook aan een breder publiek bekend te maken. Stel eventueel een leeftijdsgrens in, zodat het een *jongerenleesgroep* blijft.

Jongeren van 16 jaar en ouder zijn geen kinderen meer. Omdat je leesgroep uit een beperkt aantal jongeren zal bestaan, is het goed mogelijk om bij het begin van het jaar de praktische zaken samen met de leden van de leesgroep te bespreken. Zo zijn de jongeren nog meer betrokken en wordt het nog meer hun leesgroep:

- Wanneer en hoe vaak komt de leesgroep samen? Maandelijks? Op welke dag in de week?
- Waar kom je samen? In de bibliotheek?
- Bespreek je één of meerdere boeken per bijeenkomst?
- Wie kiest de boeken?
- Wat is de rol van de begeleider?
- Hoe organiseer je een bijeenkomst: zoekt iemand extra informatie op over het boek en de auteur? Wie? Is er elke bijeenkomst iemand die een favoriet boek voortelt? ...

Inspiratie voor de boeken die de leesgroep gaat lezen, vind je bijvoorbeeld hier:

- www.boekenzoeker.org
Een overdaad aan boeken die rechtstreeks aansluiten bij interesses van jongeren.
- www.deleeslijst.be
Elk schooljaar 12 nieuwe, goede boeken voor jongeren uit 5 en 6 ASO.

Locus biedt hulp en inspiratie voor het opstarten en begeleiden van leesgroepen:
www.locusnet.be/portaal/Locus/Publiekswerking/Leesgroepen.

STEMMEN, STEMMEN TELLEN EN STEMMEN DOORGEVEN

Stemmen

Als alle boeken gelezen zijn, rangschikt elk jurylid de tien titels in volgorde van voorkeur: het beste boek komt op de eerste plaats, het minst goede boek op de tiende plaats. De juryleden mogen geen twee boeken op dezelfde plaats zetten. Over de rangorde discussieer je niet: elk jurylid stelt (anoniem) zijn eigen top 10 samen.

Overloop tijdens de laatste bijeenkomst van je leesgroep nog eens kort de hele lijst. Zo vermijd je dat het laatst besproken boek op de eerste plaats eindigt omdat dit vers in het geheugen ligt.

Stichting Lezen maakt elk jaar per leeftijdsgroep een stemformulier, dat je kan downloaden op www.kjv.be, in de rubriek 'Voor begeleiders', bij 'Start'. Die formulieren kan je kopiëren voor de juryleden.

Stemmen tellen en doorgeven

De juryleden bezorgen hun stemformulier aan de begeleider of aan de lokale coördinator, die voor de verdere verwerking en puntentelling zorgt.

De lokale coördinator...

- verzamelt alle stemformulieren.
- brengt alle stemmen samen in het Excel-bestand. Dit bestand kan je downloaden op www.kjv.be, in de rubriek 'Voor begeleiders', bij 'Start'. Het berekent automatisch de eindtotalen van elk boek. Het boek met het laagste cijfer heeft bij jullie het best gescoord.
- noteert in de account op www.kjv.be hoeveel juryleden uiteindelijk gestemd hebben.
- geeft de eindtotalen van elk boek door via de account op www.kjv.be.

⇒ Meer details lees je in 'Je account op www.kjv.be'